

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 1. heinäkuuta 2022
(OR. en)

10596/22

ECOFIN 659
UEM 181
SOC 395
EMPL 267
COMPET 537
ENV 654
EDUC 258
RECH 405
ENER 327
JAI 939
GENDER 118
ANTIDISCRIM 92
JEUN 130
SAN 410

SAATE

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper II) / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Ecofin-neuvoston päätelmiksi julkisen talouden kestävyyttä koskevasta vuoden 2021 kertomuksesta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä talous- ja rahoituskomitean 29.–30. kesäkuuta 2022 laatima ehdotus neuvoston päätelmiksi julkisen talouden kestävyyttä koskevasta vuoden 2021 kertomuksesta.

JULKISEN TALOUDEN KESTÄVYYTTÄ KOSKEVA VUODEN 2021 KERTOMUS

– Ehdotus: Ecofin-neuvoston päätelmät –

Neuvosto (Ecofin):

1. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission laatiman julkisen talouden kestävyyttä koskevan vuoden 2021 kertomuksen, jossa saatetaan ajan tasalle julkisen talouden kestävyteen liittyvien riskien arviointi koko Euroopan unionissa laajennetun moniulotteisen lähestymistavan ja vuoden 2021 ikääntymisraportin pohjalta. PANEE MERKILLE kertomuksessa esitetyt metodologiset parannukset, erityisesti velkakestävyysanalyysin yksinkertaistamisen ja tarkentamisen, jotka on saatu aikaan muun muassa ottamalla huomioon NextGenerationEU-välineen aikaansaamien investointien vaikutus BKT:n keskipitkän aikavälin kasvuun ja esittämällä analyysissä ilmastonmuutokseen liittyviä julkisen talouden riskejä kuvaava analyysi, mutta toteaa, että analyysissä ei toistaiseksi ole otettu huomioon NextGenerationEU-välineen mahdollista vaikutusta BKT:n keskipitkän aikavälin kasvuun. VAHVISTAA julkisen talouden kestävyttä koskevan komission analyysin eri tehtävät, muun muassa jäsenvaltioiden mahdollisten julkisen talouden riskien tunnistamisen, jonka pohjalta vakaus- ja kasvusopimuksen sekä eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä voidaan esittää poliittisia vaatimuksia ja suosituksia. TOTEAA, että komission kevätpakettiin sisältyvässä päivityksessä vahvistetaan yleisesti julkisen talouden kestävyttä koskevan vuoden 2021 kertomuksen havainnot mutta riskiluokituksessa on havaittu vain vähän muutoksia.

2. PANEE MERKILLE komission arvion, jonka mukaan useimmissa jäsenvaltioissa julkisen talouden välittömät riskit näyttävät yleisesti ottaen vähäisiltä, vaikka julkisen talouden ja makrotalouden haavoittuvuuksia on edelleen olemassa. NextGenerationEU-välineen rahoituksella ja elpymis- ja palautumistukivälineen investointien odotetulla kasvuvaikutuksella on tärkeä rooli lyhyen aikavälin riskien lieventämisessä. Korkea velkaantumisaste, joka on covid-19-kriisin seurauksena kasvanut entisestään, sekä joidenkin jäsenvaltioiden erittäin negatiivinen ulkomainen nettovarallisuusasema aiheuttavat kuitenkin merkittävän lyhytaikaisen haavoittuvuuden riskin.

3. PANEE MERKILLE, että jos politiikka säilyy muuttumattomana, useilla jäsenvaltioilla on komission arvioinnin perusteella keskipitkällä aikavälillä suuria riskejä, jotka johtuvat pääasiassa julkisen talouden korkeasta velkaantumistasesta ja kasvavasta velkakehityksestä, joka puolestaan johtuu julkisen talouden rahoitusaseman heikosta lähtötilanteesta ja joissakin tapauksissa väestön ikääntymisestä aiheutuvien julkisten menojen ennustetusta kasvusta sekä alttiudesta vakaville häiriöille, kuten kasvun ja korkojen epäsuotuisasta erotuksesta. TOTEAA, että arvioinnissa on otettu huomioon muitakin tekijöitä. Esimerkiksi valtiontakaukseen liittyvä ehdollinen velka on ylimääräinen riskitekijä, mutta toisaalta julkisen velan rakenteen paraneminen erityisesti pitkien keskiarvoeräntymisaikojen ansiosta sekä elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten rakenneuudistusten odotettu myönteinen vaikutus lieventävät riskitekijöitä. PANEE MERKILLE talousnäkömyien poikkeuksellisen epävarmuuden, joka on seurausta Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan, sekä korkeasta inflaatiotasosta johtuvat haasteet.

4. PANEE MERKILLE, että jos politiikka säilyy muuttumattomana, komission arvioinnin perusteella useilla jäsenvaltioilla on pitkällä aikavälillä suuret riskit, jotka johtuvat pääasiassa väestön ikääntymisestä aiheutuvien kustannusten ennustetusta kasvusta ja joissakin tapauksissa julkisen talouden korkeaan velkaantumistaseseen liittyvästä haavoittuvuudesta. PALAUTTAA MIELEEN, että väestörakenteen muutos tuo merkittäviä haasteita julkisen talouden kestävyydelle pitkällä aikavälillä.

5. TOTEAA, että suuri julkinen velka voi haitata talouskasvua, vähentää jäsenvaltioiden kykyä varmistaa suhdanteita tasaava vakauttaminen taloudellisen taantumän tullessa sekä synnyttää kielteisiä heijastusvaikutuksia erityisesti euroalueella.

6. KOROSTAA, että julkisen talouden kestävyyttä koskevan vuoden 2021 kertomuksen havaintojen perusteella tarvitaan heti taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa keskipitkällä aikavälillä maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema ja varmistaa velkakestävyys sekä lisätä samalla investointeja erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän saavuttamiseksi. TOTEAA, että suunniteltujen rakenneuudistusten täytäntöönpano muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa ja talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettujen maakohtaisten suositusten mukaisesti on tärkeä tekijä, joka osaltaan vähentää julkisen talouden kestävyyteen liittyviä riskejä. KOROSTAA, että asianmukaisessa politiikkayhdistelmässä, jolla vastataan julkisen talouden kestävyyteen kohdistuviin haasteisiin, olisi keskityttävä kasvun tehostamiseen, terveeseen julkiseen talouteen muun muassa uudistamalla eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmiä sekä makrotaloudellisen vakauden varmistamiseen. TOTEAA, että ilmastonmuutokseen liittyvät haasteet edellyttävät, että jäsenvaltiot ottavat sen vaikutukset entistä enemmän huomioon talousarvion suunnittelussa sekä tehokkaiden hillitsemis- ja sopeutumispolitiikkojen yhteydessä.

7. VAHVISTAA, että asianmukaisia politiikkatoimia on tarpeen jatkaa kaikilla ikäsidonnoisilla aloilla ottaen huomioon maakohtaiset tilanteet ja välttämällä toimenpiteitä, jotka mitätöivät tähän mennessä toteutetut kestävyyttä lisäävät uudistukset. Näitä ovat muun muassa lisätoimet todellisen eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi muun muassa edistämällä pidempää ja laajempaa työmarkkinoille osallistumista ja välttämällä varhaista työmarkkinoilta poistumista, ottaen samalla huomioon elinajanodotteen kehitys eläkejärjestelmien suunnittelussa.

8. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita, erityisesti niitä, joilla on keskipitkällä aikavälillä suuri kestävyysriski, noudattamaan vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa uskottava ja asteittainen velan vähentäminen ja julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä asteittaisen vakauttamisen, investointien ja maakohtaisten suositusten mukaisten uudistusten avulla. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota vakaus- ja kasvusopimuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa ottamaan kertomuksessa esitetyt havainnot huomioon analyyseissään, niihin perustuvissa poliittisissa vaatimuksissa ja suosituksissa. Neuvosto ja komissio seuraavat edelleen säännöllisesti näitä strategioita ja julkisen talouden kestävyuden kehitystä muun muassa ottamalla arvioissaan huomioon kehityksen, jota on tapahtunut makrotaloudellisissa ja rahoituksellisissa olosuhteissa, finanssipolitiikoissa ja rakenneuudistuksissa, etenkin eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmien aloilla.

9. PYYTÄÄ komissiota tekemään julkisen talouden kestävyyttä koskevan säännöllisen ja perusteellisen kokonaisarvionsa vuoden 2025 alkuun mennessä muun muassa käyttämällä tulevassa vuoden 2024 ikääntymisraportissa esitettäviä päivitettyjä ikäsidonnaisia menoennusteita ja tiedottamaan asianomaisille neuvoston valmisteluelimille hyvissä ajoin velkakestävyysanalyysin perustana oleviin menetelmiin tehdyistä asiaankuuluvista tarkistuksista. Tähän kuuluvat julkisen talouden kestävyuden arviointimenetelmien parantaminen edelleen sekä ilmastonmuutokseen liittyvien finanssipoliittisten riskien analysointia koskevien toimien jatkaminen yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. PYYTÄÄ komissiota tällä välin päivittämään säännöllisesti kestävyysarviointiaan Debt Sustainability Monitor -julkaisussa. Talous- ja rahoituskomitean ja talouspoliittisen komitean olisi raportoitava neuvostolle perusteellisen kokonaisarvion pohjalta.
